



Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 54/16
V Lucemburku dne 31. května 2016

Stanovisko generální advokátky ve věci C-157/15
Samira Achbita a Centrum voor gelijkheid van kansen en voor
racismebestrijding v. G4S Secure Solutions NV

Podle názoru generální advokátky Kokott může být zákaz nošení islámského šátku v podniku přípustný

Opírá-li se tento zákaz o obecné podnikové pravidlo, podle něhož je zakázáno nošení viditelných politických, filozofických a náboženských symbolů na pracovišti, může být odůvodněný, aby zaměstnavatel mohl uplatňovat legitimní politiku neutrality náboženského vyznání a víry

Samira Achbita, která je muslimského náboženského vyznání, byla zaměstnána jako recepční u belgické firmy G4S Secure Solutions, která poskytuje služby ostrahy a bezpečnostní, ale i recepční služby. Když po třech letech výkonu pracovní činnosti pro daný podnik začala trvat na tom, aby jí bylo do budoucna umožněno chodit do práce s islámským šátkem, byla propuštěna z důvodu, že u společnosti G4S je nošení viditelných náboženských, politických a filozofických symbolů zakázáno. Za podpory belgického Centra pro rovné příležitosti a pro boj proti rasismu podala proti společnosti G4S před belgickými soudy žalobu na náhradu škody, která byla v řízení v prvním a druhém stupni zamítnuta. Belgický Kasační soudní dvůr, který se nyní projednáváním sporem zabývá, žádá v této souvislosti Soudní dvůr o upřesnění zákazu diskriminace na základě náboženského vyznání nebo víry¹, který vyplývá z unijního práva.

Generální advokátka Juliane Kokott zastává ve svém stanovisku z dnešního dne názor, že **nejde o přímou diskriminaci** na základě náboženského vyznání, zakáže-li se zaměstnankyni muslimského náboženského vyznání, aby na pracovišti nosila na hlavě islámský šátek, pokud se tento zákaz opírá o obecné podnikové pravidlo směřující k zakazu nošení viditelných politických, filozofických a náboženských symbolů na pracovišti, a nikoli o stereotypy nebo předsudky vůči jednomu nebo několika určitým náboženstvím, nebo obecně vůči náboženským přesvědčením. V takovém případě totiž nedochází k méně příznivému zacházení *na základě náboženského vyznání*.

Předmětný zákaz sice může představovat **nepřímou diskriminaci** na základě náboženského vyznání², ta **však může být odůvodněna**³ za účelem uplatňování legitimní⁴ politiky založené na neutralitě náboženského vyznání a víry, kterou zaměstnavatel v příslušném podniku uplatňuje, pokud je přitom dodržována zásada proporcionality.

V případě, jako je ten projednáváný, je **přezkum proporcionality** citlivou záležitostí, v souvislosti s níž by Soudní dvůr měl vnitrostátním orgánům a především vnitrostátním soudům přiznat jistý prostor pro uvážení, který mohou uplatnit za předpokladu striktního dodržování unijních právních předpisů. Proto **přísluší nakonec belgickému Kasačnímu soudnímu dvoru**, aby v projednávané věci vnesl spravedlivou rovnováhu mezi protichůdné zájmy, a to s ohledem na všechny relevantní

¹ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. 2000, L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79). Pro zjednodušení budu dále hovořit o „diskriminaci na základě náboženského vyznání“.

² Takové pravidlo může totiž fakticky znevýhodnit osoby určitého náboženského vyznání nebo víry – v projednávané věci zaměstnankyně muslimského náboženského vyznání – ve srovnání s ostatními zaměstnanci.

³ Jakožto podstatný, určující a legitimní profesní požadavek ve smyslu čl. 4 odst. 1 směrnice.

⁴ Politika neutrality diskutovaná v projednávané věci nepřekračuje meze prostoru pro podnikatelské uvážení. U společnosti G4S je politika neutrality přímo žádoucí, a to nejen s ohledem na různorodost zákaznického portfolia, ale také v souvislosti se zvláštním druhem činností prováděných pracovníky společnosti G4S. Tyto činnosti se vyznačují neustálým přímým osobním kontaktem se třetími osobami a jsou určující pro image samotné společnosti G4S, ale především i pro image jejích zákazníků na veřejnosti.

okolnosti konkrétního případu (zejména s ohledem na velikost a nápadnost náboženského symbolu, na druh pracovní činnosti Samiry Achbity a na kontext, v němž měla svou pracovní činnost vykonávat), jakož i s ohledem na národní identitu Belgie.

Podle názoru generální advokátky Kokott však v zásadě nelze pochybovat o tom, že zákaz sporný v projednávané věci je **vhodný** k dosažení legitimního cíle neutrality náboženského vyznání a víry sledovaného podnikem G4S. Tento zákaz se také jeví být opatřením **nezbytným** pro uskutečnění této podnikové politiky. Méně omezující a přesto stejně vhodné alternativy nebyly v řízení před Soudním dvorem zjištěny.

Pokud jde nakonec o **proporcionalitu v užším smyslu**, podle názoru generální advokátky Kokott mnohé nasvědčuje tomu, že zákaz sporný v projednávané věci se nadměrně nedotýká oprávněných zájmů dotčených zaměstnankyň, a tudíž je třeba jej pokládat za přiměřený.

Náboženství je zajisté pro mnoho lidí důležitou součástí jejich osobnosti a náboženská svoboda je jednou z hlavních zásad demokratické společnosti.

Zatímco ale zaměstnanec nemůže své pohlaví, svou barvu pleti, svůj etnický původ, svou sexuální orientaci, svůj věk nebo své zdravotní postižení „odložit do šatny“, jakmile vstoupí do prostor svého zaměstnavatele, lze od něj v souvislosti s praktikováním jeho náboženství na pracovišti rozumně očekávat jistou míru zdrženlivosti, ať už jde o náboženské rituály, nábožensky motivované chování, anebo o jeho ošacení, jak je tomu v projednávané věci. Míra zdrženlivosti, kterou lze od zaměstnance požadovat, závisí na celkovém posouzení všech relevantních okolností konkrétního případu.

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) stanoviska se na internetové stránce CURIA zveřejňuje v den, kdy je generální advokát přednesl.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106